

Tartlane Palestiinas politseinikuks.

Juudi noormehe seiklused pühal Maal. Lahingud araablastega. Mis head võib tulla Naatsaretist...?

„Rahvaleht“. Tallinnas. 1938.

Kohalikus juudi seltskonnas annavad praegu rohkesti kõneainet endise Tartu juudi noorsootegelase Aleksander Giniziski seiklused Palestiinas.

A. Giniziski sõitis Palestiinasse juba 1935. a. Sel ajal oli juutide kodumaal kõik veel võrdlemisi rahulik ja algas parajasti majanduslik õitseng. Ka väljarändaja Eestist tahtis end täiesti pühendada põllutuluslikule ülesehitustööle. Selleks tal olid juba hangitud vastavad teadmised ja kogemused Tartu linna tööstuskoolist. Noormees spetsialiseerus eriti traktorite ja teiste põllutöömehhanismide alale. Tehnilist eelharidust aitas täiendada ka veel sundteenistus Eesti suurtükkiväes, kus rikaste vanemate pojal oli võimalust laiaulatuslikumalt tutvuda tegeliku tööga.

Palestiinas aga selgus varsti, et tegelikult põllutööst ei tule midagi välja, sest rahutused hakkasid järjest sagenema.

Juutide mitmenädalase töö vili hävitati araablaste poolt tihti ühe öö jooksul.

Mässuliste araablaste jõugud ei andnud asunikele rahu. A. Giniziski katsus töötada veel mitmel teisel alal, näiteks liiniomnibusside juhina Tel-Avivi ümbruses ja muis tehnikharudes. Et aga rahutused töötegemist aina rohkem raskendasid, otsustas ta asuda hoopis uuele alale.

Giniziski astus inglise kõrgemasse politseikooli Palestiinas -

(„Police High Training School“) autojuhtide osakonda. Kuigi kõik katsed tuli sooritada inglise keeles ja tehniline erisõnavara igas võõrkeeles nõuab iseäralist vaevanägemist, lõpetas Giniziski kooli hästi ja pääsis nii inglise piiripolitsei teenistusse. Asjavalminud politseinikul tulid aga ka veel enne teenistuse algust sooritada eksamid araabia keeles ja „ivritis“ – uusheebrea keeles, mille oskamist nõutakse kõikidelt Palestiina juutidelt.

Nüüd määrati ta inglise võimude poolt politseimeeskonda, mis pidi kaitsma üht verivärsket asundust Tiiberi järve ääres. Seda ümbrust pole veel suudetud tervishoidlikult kindlustada, mistõttu seal kollitab kõiksuguseid taude.

Ka Giniziskil tuli kuu aega põdeda malaariat ja eesti kliimaga harjunud noormees pääsis karvavõrd surmasuust.

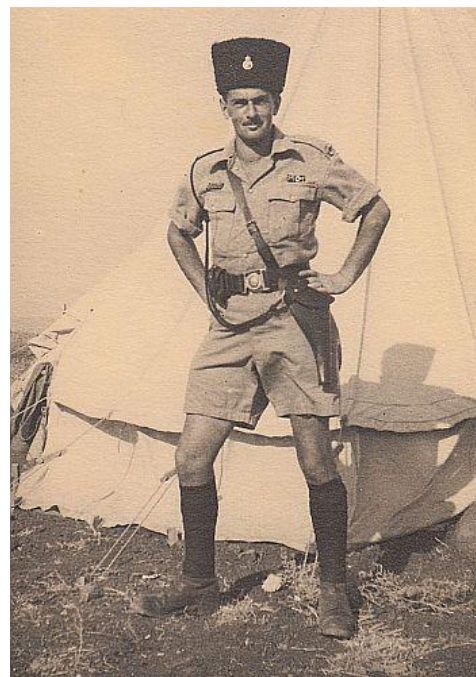

Piiripolitsei üksus, milles teenis A. Giniziski, on midagi meie autotankide rügemendi taolist. Liigutakse tugeva mootori ja kuulipildujaga varustatud kergeveoautodel. Harilikult tuleb välja sõita omnibusste kaitseeskordina, samuti peab vahelt olema saatjaks teistele eraautodele. Juhtub aga sedagi, et on vaja mootorpaadiga sõita välja Tiiberi järvele, kus olevat rohkesti salakaubavedajaid, kes võitluses sageli veel metsikumad kui mässulised araablased. Salakaubavedamine olevat praegu Palestiina piiril kõvasti käimas.

Korralagedus Palestiinas oleks võinud muutuda otse saatuslikuks, kui sinna mitte poleks saabunud kuulus Briti sõjaasjanduse eriteadlane strateeg Sir Charles Tegart, kes omal ajal juba Judias mässud tagajärjekalt alla surus. Tema kavade järele töötabki nüüd Briti piiripolitsei.

Suureks rahutuste pesaks on Naatsareti linn,

mille ligikonnas tulistamised olevat peagu igapäevaseks nähteks. A. Giniziskil tuleb sealt tihti sõita oma omnibusste saatemeeskonnaga. See koht nõudvat erilist ettevaatlust ja sõiduuskust. Ümberkaudseil teil on korduvalt lastud omnibusste pihta. Säärase rünnaku puhul politseinike autokolonn ei piirdu ainult busside kaitsmisega, vaid alustab ka otsekohe põgenenud bandiitide ja mässuliste jälitamist. Araablased lähevad siis harilikult mõnesse kaasmaalaste külla pattu. Nüüd kutsutakse tavaliselt kohale mõni šoti rügement, mis loob küla ümber piiramiseseisukorra. Ahelikuna läbistavad šotlased küla ja kui seal juhtub leiduma kahtlasi isikuid, keda tahetakse areteerida, siis läheb lausa lahinguks, kuna araablased oma vendi ei taha inglastele välja anda võistlusest. Seeuures peavad piiripolitseinike autod kogu aeg olema valmis putkupistjate püüdmiseks ja vangide küüditamiseks. A. Giniziski peab võitluse keskel harilikult istuma rooli taga.

Autode juhtimine tulistamiste ajal nõudva erilist meelegindlust, külmaverelikust ja liiklemisuskust.

Eestisse saabunud kirjades A. Giniziski on jutustanud nii mõnegi verise „intermetso“ oma igapäevasest kutsetegevusest.

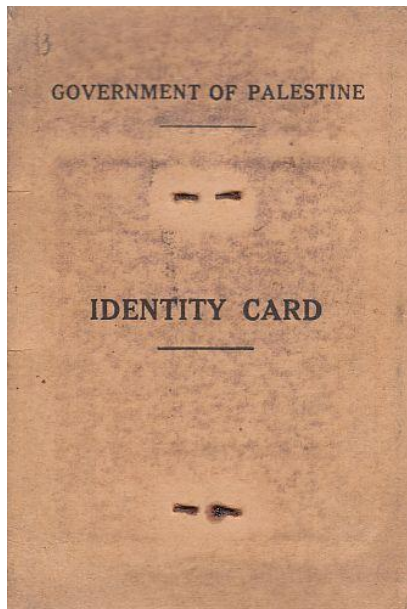
Ühest öisest seiklusest ta pääsis vaevalt veel eluga. Kord saadeti ta südaööl kellegi inglasega eraautol Safat'ist Tel-Avivi raadioaparaati parandama. Sinnasõit läinud libedasti. Ka tagasisõidul hingati juba kergendatult, kui ohtlik Naatsaret oli taas seljataga, kuid, oh häda! – mõlemaid sõitjaid üllatas äkki ebameeldiv mootoririke. Autot oli raske parandada, kuna maanteel ei tohtinud teha suuremat tuld. Õnneks inglastel oli kaasas väike taskulamp. Inglise jäi nüüd revolvriga vahti pidama, kuna Giniziski hakkas otsima masinariket.

Vaevalt aga välgatas väikese lambi valgus, kui juba kuulid hakkasid vihisema mõlemate meeste peade kohal.

Samal hetkel aga leidiski A. G. Rikke bensiinikraani juures, parandas selle silmapilkselt ja sõitis inglasega kiirtempo kaitsva pimeduse kaissu. Järgmisel päeval saadigi teada, et sel kohal oli olnud

varitsemas röövlite jõuk. Mõlemad pääsid mahalaskmisest ainult mootoririkke erakordselt kiire leidmise tõttu.

Üldiselt Giniziski on teenistustingimustega inglise piirivalves väga rahul. Nagu ta kirjutab, ta saavat veel isegi raha kõrvale panna. Prof. Puusepa loenguturneel Palestiinas kohtas ta A. Giniziskit, leidis ta eest heatujulisena ja rõõmsana.

No. 28F89/c **IDENTITY CARD**

Name of holder ALEXANDER Place of residence Tel Aviv
Giniziski Shimot Shaul st-30

Place of business T. A.

Occupation Driver

Race Jewish

Height 5 feet 9 inches

Colour of eyes Brown

Colour of hair dark brown

Build normal

Special peculiarities nil

Signature of issuing officer Alvin Komaroff
DISTRICT OFFICER, TEL AVIV

Appointment מפקח-בטחון תל אביב

Signature of holder Giniziski Place Tel Aviv Date 29/1/34

A black and white portrait of a man with a mustache, wearing a light-colored shirt and a dark tie. The photo is mounted on the identity card. A purple circular stamp is partially visible over the photo and the text below it.

